

A bibornokok.

Második közlemény.

Múlt alkalommal bemutattuk a bibornoki testület tagjainak egy részét, kiváló tekintettel olvas voltokra, mint a kik legnagyobb számmal vannak képviselve a bibornokok közt, s már rendes lakóhelyüknek fogva is közelebb esnek a szent székhöz, ők a tulajdonképi „sacrum collegium“.

Ez alkalommal azonban nem mulasztjuk el még az egyéb nemzetiségű nevezetesebb bibornokokra is kiterjeszteni figyelmünket s bemutatni a római egyház e fejedelmei közül néhányat, kik között már a francia, spanyol, angol, belga, német, lengyel és magyar katolikus világ is megtalálja a maga bíboros képviselőjét. Életrajzi vázlatokat ezuttal is a párisi „Figaro“ után közöljük.

Schwarzenberg bibornok (szül. Bécsben 1809-ben.) Magas termetű, méltóságos fellépésű, szabályos és kellemes arcu, könnyed beszédű, nyájas modoru férfi. A legtekintélyesebb és arisztokratabb alak az egész bibornoki testületben. Dús-gazdag s a neve Schwarzenberg, a mi annyi jelent, hogy egyike a legrégibb családoknak.

Előbb salzburgi, majd prágai érsek. Mind a két helyen föltűnt rendkívüli buzgalma s fejedelmi bölkesége által. A würzburgi és bécsi zsinaton ő volt az osztrák klerus feje. Sok iskolát, menedékhelyet, kórházat alapított s ez által népszerűvé tette nevét. A művészeteknek pártolója s megmutatta, hogyan kell a nagy urnak fölkarolni a tehetséget.

Az osztrák urak házában, melynek a prágai érsek is tagja, keveset beszél, s csakis olyankor, mikor mérséklő föllépésre van szükség.

Donnet bibornok (született Bourg-Argentalban 1795-ben.) Bordenaxi érsek. Nyolczvan-három éves, de még mindig fiatal ember. Kedélyes vidám, tevékeny, vállalkozó szellemű, heves.

A Rhone partja mellett született, de azért inkább Garonne-melléki francia. Valódi gascognei. — „Több templomot építtettem vagy alakítottam át egyházmegyémbe háromszáznál... (íme a bibornok!) s mindig a tornyom kezdtem az építést, hogy megállítsam már messziről...“ (íme a gascognei!)

Tömérdék pásztorlevelet és prédikációt irt életében. Tömérdék beszédet tartott a szenatusban és a mezőgazdasági bizottságokban. A pápához, uralkodókhoz, miniszterekhez, püspökökhöz, kerületi és községi előjáróságokhoz, hírlapírókhoz stb. intézett leveleiben nem hagyott érintetlen semmi vallási vagy politikai kérdést. Egész könyvtárt irt össze. (Íme a bibornok!) De valamint Molière felhasználta műveiben, a mi jót és alkalmat másutt talált, — ő sem habozott saját irataiban értékesíteni, a mit mások irataiban neki tetszőt fölfedezett, — de mindig hinni, szeretetre méltó modorban tudott elszájtítani. (Íme a gascognei!)

Franciaország egész klerusában egyedül ő neki van meg a beesületrend nagykeresztje.

Bonnechese bibornok (szül. Párisban 1800-ban.) Irigylük természetű, hogy oly szépen áll rajta a főpapi talár. Magas, nyulánk. Tartása kissé merev, de e merevségen sokat szelidít a mivel módor. Arca kissé lapos.

Vannak ellenségei, a mi különben csak annak bizonyossága, hogy érdemei is vannak, — de jelleme sokkal fennköltebb, mint a hogy ellenségei szeretnék.

Mielőtt beállt volna papnak, hivatalnok volt. Andelysi és roueni helyettes államügyész, neufchateli királyi ügyész, riomi és besanconi főügyész. A júliusi forradalomkor ott hagyta a hivatali pályát s elment theologiát tanulni Strassburgba.

Bonnechese apát később a szónoklattant és történelmet tanítá e város papnöveldejében, később ugyane tantárgyakat a juilly-i kollegiumon.

Aztán lelkész lett. Papolt Párisban, Cambraiban, Rómában. Majd carcassonnei püspök lett: onnan áttették Evreux-be, a hol rendbe szedé

a viszázkodó eladósodott egyházmegye ügyeit. Később Ronenben lett érsek s ott kormányozza kerületét husz esztendő óta.

Hohenlohe-Waldenberg-Schillingsfurt bibornok (szül. Rothenburgban, Bajorországban 1823-ban.) 1857-ben lett odesszai püspök, s a pápa alamizsnása. Ez állásában mint pap, jámbornak, alázatosnak, félnékné mutatta magát; de mint Hohenlohe hercegnékné gögje feneketlen volt, úgy hogy alig lehetett kiállani.

IX. Pius 1866-ban burkolta bitorba. Így szokták eltemetni a középszerű embereket. Bismarck néhány év előtt rendkívüli nagy-kövétté akarta kinevezni a szent székh mellé s ajánlotta is a pápának. De IX. Pius visszautasította, nem személye miatt, hanem mert abban az időben lehetetlenségnek látszott, hogy Németország császárának egyáltalában képviselője lehessen a szent székh mellett.

Régnier bibornok (szül. Saint-Quentinben, 1807-ben.) Cambrai érsek. Mint érsek is az maradt, a mi azelőtt volt; egyszerű, jámbor, könyörületes, de szigorú és rideg erkölcsű pap. Alattasai igen szeretik, bár a szolgálásban kemény és követelő. Ez a kis termetű, szelid s mégis szigorú arcu öreg ember Franciaország egyik legnagyobb és leggazdagabb érseki kerületét igazgatja, és pedig minden érfeszítés nélkül, nagy könnyűséggel, mert imponálni tud, s mint ember és mint pap egyaránt példányul szolgál. Modora valóban apostoli. Ugy viseli magát a bitorban, a hogy a fekete reverendában viselő magát, a mig ezt kellett viselnie. A mi je van, az mind a szegényeké.

IX. Pius sehonnán nem kapott annyi Péter-filért, mint a Régnier diocesiséből.

Guibert bibornok (szül. Aixben 1802-ben.) Alakja nyulánk, csontos, szigorú. Szája finom-metszetű, orra görögös. Szemét beáryékolja a kiálló, sűrű, szürke, erős szemöldök. Arca kifejezetten alaponása a komolyság. Teste magas, sovány, meggyörnyedt. Járása erőteljes.

Párisi érsek. Toursban és Viviersben is van székhelye.

Guibert bibornok szelid szivemű ember. De ha egyszer valamire elhatározta magát, megrendíthetetlen. E szelidség és e határozottság párosulása kitetszik beszédeiből. Beszélnie terhére esik: keresnie kell a szavakat, de a megtalált szó aztán az igazi. De azért mégis kellemesebb olvasni őt, mint hallgatni. Tolla páratlanul csinos, szabatos, tartalmas.

Életrajza nincs. Egyszerű anachoréta.

Ledochowski bibornok (sz. Gorkban, Lengyelországban, 1822-ben.) E bibornoknak megvan az az elégtétele, hogy mártyr gyamant léphet föl a világ előtt. Azt hinni az ember, töviskoronát visel biborkalapja alatt s palmaágát hord kezében. Járása-keése oly emberé, a ki tudatával bír annak, hogy hiven teljesíti kötelességét, és a ki tudja, hogy sok szem tekint reá figyelemmel. Nagyon merev állást foglalt el Vilmos német császár követeléseivel szemben: türellemmel viselte a császári dorgálást, a börtönt, a szánskivétést.

Kitűnő modoru, kegyes ember. Most Rómában él, az Odescalchi hercegek vendége. Nunciús volt Brüsszelben, később gnezeni és pózeni érsek.

Manning bibornok (szül. Totteridgeben, Angliában 1808-ban.) Westminsteri érsek. Nagy neve, magas rangja van az anglikan hierarchiában. Buzgó terítő.

Alig hogy pappá lett, már is feltűnt Róma több templomában tartott szónoklataival. E prédikációkon több volt a protestáns hallgató, mint a katolikus, s szónoklatával mindig meg tudta ragadni a hallgatók lelkét.

Visszatérve Angliába, prépostja lón a westminsteri káptalannak, majd apostoli protonotárius s pápai prelátus. Wisemann bibornok halála után érsekké prekonizáltatt Westminsterben.

A vatikáni zsinaton ő volt a pápai álláspont leghevesebb védőinek egyike. Manning roskatag alak. Lelke elemészte

porhüvelyét. Olyan, mint egy elgyőtrött mártyr s rendkívüli soványsága az antik aszketákra emlékeztet. De szemé, mely rendszeren fátyolozott, bámulatosan tud ragogni s ez ember kikel önmagából, ha arról van szó, hogy új híveket csábítson az egyház kebelébe.

Dechamps bibornok (szül. Melleben, Belgiumban, 1810-ben.) Belgium politikai küzdelmeiben élénk részt vett, őcsese miniszter lévén. Malines-i érsek. Az ultrakatholikuskok pártjához tartozott, később azonban, a mint a korban haladt, s a mint a politikai üzelmek utczai tüntetésekbe mentek át, a mérséklő és engesztelő néhez, kényes szerepét véve föl. Ez által roppant befolyásra tett szert Belgium államférfiai között, sok engedményt eszközölt ki tőlük, simán, megrázkóztatás nélkül. De ő maga is megszűnt pápistább lenni a pápánál.

Mielőtt püspök lett volna, jelentékeny sikereket aratott a szoszéken és a sajtóban. Ritka tehetségében sok az erő, sok a meggyőződés, az igazság és jogérzet, és az előkelőség.

Brossais-Saint-Marc bibornok (sz. Rennesben, 1803-ban) Daczára hajlott korának és betegességének, hatalmas termetű, egyenes tartásu, élénk szemű ember.

Jelleme szeretetre méltó, megnyerő. Gondolkozása tiszta római.

Miután végkép az egyházi pályára szánta magát, csakhamar rennesi püspökké nevezte ki Lajos Fülöp király. Később, III. Napoleon alatt, a római szent székh jóváhagyásával, püspöksége érsekséggé emeltetett. Nem rég lón bibornokká, Mac-Mahon marsall közbenjárására.

Súlyos betegsége nem engedé, hogy a konklavében részt vehessen.

Paya y Rico bibornok (sz. Beneiamában, Spanyolországban 1811-ben.) Erős, szögletes, közepetermetű férfi. Az ember hajlandó volna azt mondani láttára, hogy a theologia megizmosít s athléttává tesz.

A matematika, metaphysika és theologia tanára volt Valenciában, hol értékes irataival vonta magára a figyelmet. Ugyanitt szerkesztője volt egy egyházi lapnak. Cuenzai püspök volt, majd compostellai szent Jakab érseke.

Theológiai hírnevének legfelsőbb magaslátára a vatikáni zsinaton tartott éles elmű és erőteljes szónoklata által jutott, mely alkalommal maga a pápa és a főpapak is elhalmozták szerencsekívánataikkal.

Életéről nincs más foljegyezni való, mint a mit egy hivatását szerető és kötelességének élő főpapról foljegyezhetni.

Caverot bibornok (sz. Joinvilleben 1806-ban.) Lyoni érsek. Valódi Herkules. Magas termetű, széles vállu, súlyos járásu, kifejező, előkelő fejű ember. IX Pius nevetve mondá róla: „*Másfél püspök.*“

Szelid, jóságos, mint egy evangelista, a ki mindamellett fenn tudja tartani tekintélyét.

Lelkeszi pályája olyan, mint a legtöbb francia papé. A lelkeszi tiszt, tanulmány, jótékony-ság s mind az, a mi az alázatos és egyuttal magasztos hivatással jár, melyet a „lelkek szolgálatának“ nevezünk, — ez teszi ki életét.

Negyvenhárom év előtt lett püspök Saint-Diében, a hol huszonhét évig maradt.

A római tanokhoz való ragaszkodása megnyeré számára IX. Pius rokonszenvét, ki őt bíborral ruházta föl.

Kutschker bibornok (sz. Wiesebeben 1810-ben) Midőn Rauscher bibornok és bécsi érsek meghalt, Ferencz József ő felsége saját gyóntatóját, Kutschker „in partibus“ püspököt szemelte ki utódnál. IX. Pius 1876 apr. 16-án prekonizálta s június 22-én fölruházta a bíborral.

Értelemmel s nagy buzgalommal teljesíti hivatalos tiszte.

Nem gazdag ember. Engedte Istenben elszenderülni az elődje által alapított „Volksfreund“ nevű klerikális lapot, mely pedig élénk harszosa volt a katolikus egyháznak. Most már nincs Bécsben más katolikus közlöny, csak a „Vaterland“.

A nevezetesebb bíborok sorozatát ez alkalommal befejezzük egy magyarral, Magyarország hercegprímásával, **Simor János** esztergomi érsekkel.

A „Figaro“, melynek nyomán a többiek rövid jellemzéseit közöltük, többet tud mondani fényes fogatairól, szép zsinóros, mentés, eskács huszárjairól, kik szük nadrágot és sarkantyus „horvát“ csizmát viselnek, mint róla magáról, a kiről csak azt tudja, hogy magyar, hogy roppant gazdag, fényűző és bőkezű, s hogy a vatikáni zsinaton a többi magyar és német püspökkel tartott.

No már engedelmet kérünk, de Magyarország első főpáját ily röviden „elintéztetni“ nem engedhetjük, s megírjuk röviden, a mit felőle a magyar embernek tudni illik.

A mi Simorunk 1813-ban született Székes-Fehérvártól jó módu polgári szülőktől. Nagy szorgalommal tanult az ottani kitűnő cistercita tanárok vezetésé alatt álló gimnasiunban; később az esztergomi egyházmegye növendékpapjai közé fölvetetvén, előbb a szt. Imréről nevezett pozsonyi kisebb növeldébe, majd a bölcsészeti tanfolyamra Nagy-Szombatba, utóbb a theológiai tanfolyam elvégzésére a bécsi Pazmaneumba küldetett, s ugyancsak a bécsi egyetemen tanulmányai végzetével hittudorrá avattatott. Mint fölszentelt pap a pesti terézvárosi segédlelkész-ségben kezdé pályáját, de mint kitűnő szónok csakhamar a m. k. egyetemen alkalmaztatott mint hitshozón és vallástanárr. Innen Bécsbe hivatott, hogy a Pazmaneumban tanulmányi felügyelői állást foglaljon el. Két év múlva a bajnai plebániát nyervén el, ott mint lelkipásztor négy évet töltött. Négy év múlva ismét az érseki székvárosban találjuk őt mint a theologia tanárárt és érsekhelynöki titkárát, s itt maradt, mig innen (1850-ben) Bécsbe nem hívták a fejedelmhez udvari káplánnak és a felsőbb theológiai intézet tanulmányi kormányzójának. Itt nyert tanácsosi rangot és fehérvári kanonokságot. Majd széplaki apát lett, 1857. február havában pedig a győri püspöki székre emeltetett.

Seitvoszky János esztergomi érsek és hercegprímás halála után 1867. január 20-kán az ország első főpapi méltóságára emeltetett: esztergomi érsek és Magyarország hercegprímása lett, s mint ilyen ő tevé föl Ferencz József császár és király fejére 1867. június 8-kán Szent István koronáját.

Az 1870. évi egyetemes római zsinaton ő is kitűnő nagy tudomány és szónoklata által. A bíboros barettet nagy ünnepelességgel 1874. január 13-án a budai kir. templomban vette a magyar király kezeiből.

Hogy fényűző volna — mint a francia lap írja — nem áll; de bőkezű és sok jótékony-ságot gyakorol. Már győri püspök korában az volt jelszava: „a püspök javadalma istené és a szegényeké“. A székesegyházat fényesen megújította, aztán sorra restauráltatta püspöki megyéje templomait, 20,000 kötetre könyvtárt, továbbá papnöveldeit alapított, 50,000 frrtal segélyezé a szürkenék leányneveldejét és beteg-földáját, s művészeink közül egyet Rómában, egyet Münchenben taníttatott, s jelentékeny részt vett minden hazafias és művelődési kezdeményezésben, stb.

Mint az ország primása is fejedelmi adománnyal járult az egyház fényének emeléséhez, a tudományok, művészetek terjesztésére, a népnevelés felvirágoztatására, s közzintézetek alapításával szolgált a jó ügyet, úgy hogy évenkénti adományai megközelítik a százezzer forintot. Ő állította helyre a Szent István ősrégi kápolnáját és a Bakaes-kápolnát, s ritka becsü nyilvános kápolnát alapított. Könyvtára ritkítja pártját az ország-

ban, számtalan művelődési és jótékony intézet álítja jó szívet.

Ez csak egy része annak, a mit az ország első papjáról fölemlíteni méltó volna. De annak elősorolásával nem akarjuk megsérteni azokat a bíboros kollegáit, kikről nem tud ennyit följegyezni a — „Figaro“.

Boldog, ki még . . . .

Boldog, ki még a remények
Déliféjét kergeti;
Még nem tudja: mi az élet?
Paradicsom az neki.

Boldog, kinek szíve győtrő
Vágy lángjától lett beteg;
Búja csak egy rózsafelhő,
Könnyü nyári fergeteg.

Boldog, ki csalódva virraszt,
És fájdalma nagy, setét . . .
Uj ábránd hoz annak vigaszt
S nem is érzi majd sebet.

Boldog, a ki nem aggódik,
Csak a kéj nyomába fut;
Boldog, a ki átkozódik,
Boldog, a ki sirni tud.

De ki nem tud csak nevetni,
És jár-kél magányosan;
Kit boldognak hisz mindenki, —
Őh csak az boldogtalan!

Darmay Viktor.

Pusztai találkozás.

Elbeszélés.
Irta Balsay Sándor.
(Folytatás.)

V.

A szokatlan kezesök története állandó helyet foglalt Dombay lelkében. Még most is érzi kezeiben a szöke leánya ajkainak édes melegét.

Micsoda indulatnak volt kifejezője ez a kezesök? Talán a szegényen csupán? Fájt a leánykának, hogy ő semmi emléket nem tud adni, holott az *ugy szokás*? Talán a halálé, melyet az okos leánya társainál élénkebben érzett? (A halálhoz mindig érzéskell; korlátolt elmék ritkán tudnak hálá-sak lenni.) Talán a csodálaté? — — — Azok a mély, sűrű kökény-szemek oly figyelemmel függöttek az ő beszédein! Talán.... Itt elpirult Dombay. Abbagygyta a talál-gatást. Megrettent a gondolattól, hogy ő akarva vagy akaratlanul titkos vonzalmat kelthetett maga iránt valakiben, a ki mellett ő az atya és anya hűségének egy részét vállalta magára.

— El innen! szólt jobb kezével meglegyintve homlokát, mintha valami fantom akarna elűzni. — Áruló! feledni tudnád a te szegény kis Jundát?

És akkor a szegény kis Jundára gondolt. Ujra átgondolta és elmondta magának megismerkedésük egész kis regéjét.

Junda árva leánya volt, kivel Dombay a mult ősszel találkozott először. A gyász hozta őket össze.

A mult ősszel dúló járvány elragadta Junda atyját, a ki Tarhalom lelkésze volt. A váratlanul elhunyt lelkész végtisztelességétől a hivataltársakat távollattartotta a rettegés, családos ember nem megy járványos helyekre. Ugy hogy a két avagy három prédikáció helyett, mely egy állásbeli lelkész megillet, a boldogult atyának csak egy rövid ima jutott, az is csak egy közön-

séges káplántól mondva el. A káplán Dombay volt.

Alig hantolták fel az atya sirját, megbetegedett az anya, s harmadnapra ismét megjelent Dombay imádkozni az anya koporsója felett.

A temetési szertartás itt is ugyanaz volt, csak hogy most a közönség még gyé-rebb, — s az öt gyermek sírása még szivszaggatóbb volt. A négy kisebb folytonosan kiáltotta: Anyám, anyám! Az ötödik csak halkán zokogott fehér kendőskéjével eltakarva szemét. Ez volt Junda.

A koporsót kivitték a temetőbe, az anyát letették az atya mellé. Az üvöltő jajokba beledüledült a vigasztaló szoltár:

„Már lelke dicső széked körül
Szent színed látásának örül —“

A vén akácok, búz kétkezővel hajtogatták ágait az ének szavára (mert a vénebbje megcsontosult sceptikus), mintha azt kérdezték volna: hát tud örülni? mig a fiatalabb csemeték aláhajolva gyöngéden simogatták az árvák fejét másodvirágos lombjaikkal.

Ugy lesz, ugy lesz szegényké, bizsato-k! Nézzétek, mi is másodszor virágunk.

Az éneklés alatt a gyér közönség szétszozlott, felkeresni, elsratni kiki a maga halottját. Minő szép látvány volna az a mint az élő a holt fejfára borul, ha nem volna benne annyi ámitás; minő drágák volnának azok a könnyek, ha a halottnak volnának szánva és nem a világnak!

Csak az árvák maradtak ott és Dombay. — Junda megtörlötte szemét, kézen fogta a két kisebb testvér, s a két nagyobbat maga előtt utnak indította.

Menjünk haza.

Haza.

E szóra ujra kicsordult szeméből a köny, és fényes ösvényt hagyva alászaladt orcáján.

Dombay elkísérte az árvákat, s buesúvételkor megkérte Jundát, hogy ha ügyei elrendezésénél szolgálatára lehet, parancsoljon vele.

Jundának erre nem volt szüksége. Testvéreivel együtt másnap nagybátyjához költözött, a ki szintén lelkész volt egyik közel faluban, s a nagybátyja elintézte, rendbehozta az árvák ügyét, biztosította örökségüket.

De Dombay nem feledhette azt a jeletet, melyet a sirdombnál látott. Mikor a legidősebb árva megtörlö szemét, mint a ki tudja, hogy már most ő a család feje, a kinek ennélfogva sirni nem szabad; a ki tudja, hogy az öt testvér között csak egy az árva — ő maga, mert a többinek van anyja — és ez az anya ő maga — — — mintha az élet és halhatatlanság angyalát látta volna állani a sir felett, a miert mondja a kicsinyeknek: Mit féltek kicsinyhitűek! a ti angyalaitok látják a ti mennyei atyátok orcáját mindenkor.

Annai bátorító volt azoknak a sötét szemeknek könnyek közül ragyogó sugá-raiban! Dombay megszerette ezt az alakot ott a sirdomb előtt. Nem akkor, mikor sirt, hanem akkor, mikor megtörlötte szemét és azt mondta testvéreinek: menjünk haza; holott egymaga tudja csak az öt közül, hogy nincs „haza“.

Néhány nap múlva meglátogatta Jundát uj hazájában.

A leánya egy pár cipőcske fényesítésével foglalkozott a folyosón. Az érkező látásra nem rejtette el hirtelen a cipőcs-

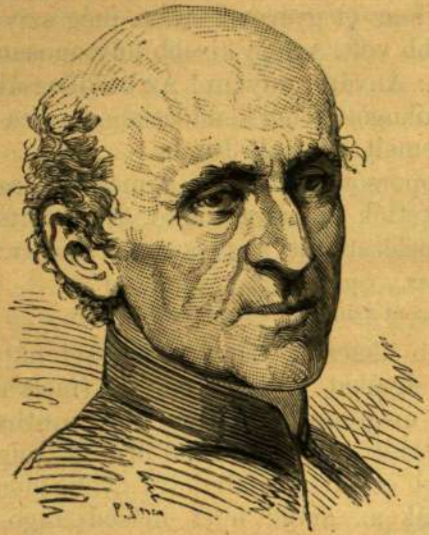
két (kis testvérjéé volt), hanem csendesen letette s kezét nyújtott az ifjunak. Azután felvette ismét, s néhányszor végig simította a puha kefével.

— Ha megengedi bevégzem a munkámat, mert az ifjuur nagyon kényes a czi-

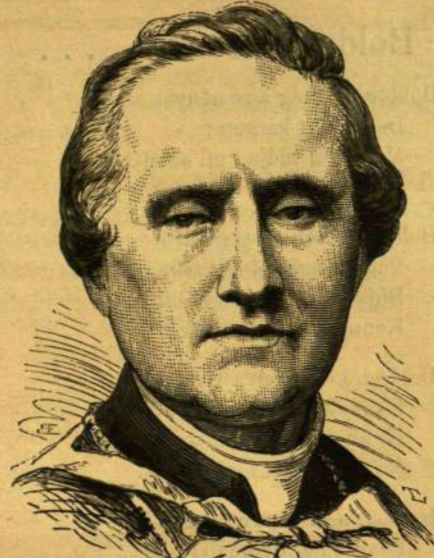
bácsival. Kedélyes szeretetreméltó öregpár, kik egymást elkényeztettek, — s most a kényeztetés gondjait Jundára ruházták át. Junda lett a háznak mindene.

Kis testvérei gondozása, tisztántartása, cselédre, konyhára ügyelés, a nagynéni

Könnýü a készet hallgatnod nyájas olvasó, mikor a nagybácsi prédikál. De tudnád csak, hogy szombat este Junda keresi ki a nagybácsinak a holnapi szentleczkét, azután jegyzékkel megjegyzi, hogy a nagybácsi egyszerre rányithasson,

MANNING,
született Totteridgében (Anglia) 1808.

DECHAMPS,
született Melleben (Belgium) 1810.

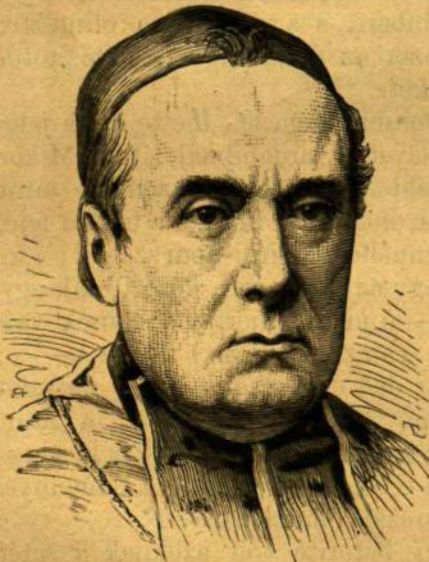
PAYA Y RICO,
született Beneiamában (Spanyolország) 1811.

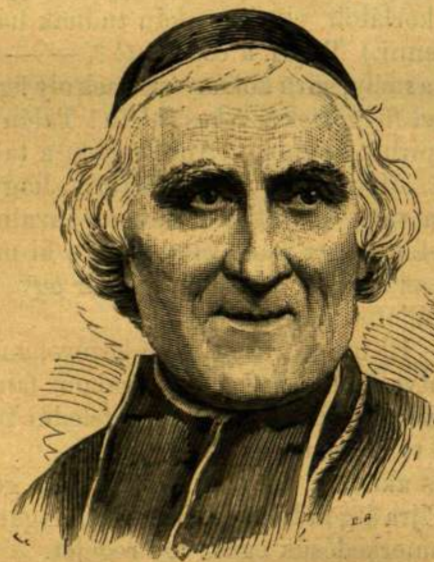
DONNET,
született Bourg-Argentalban (Franciaország) 1795.

RÉGNIER,
született Saint-Quentinben (Franciaország) 1807.

BROSSAIS-SAINT-MARC,
született Rennesben (Franciaország) 1803.

GUIBERT,
született Aixben (Franciaország) 1802.

CAVEROT,
született Joinvilleben (Franciaország) 1806.

A BIBORNOKOK.

pöre. Visszaveti, ha meg nem látja benne a gömbölyü képét.

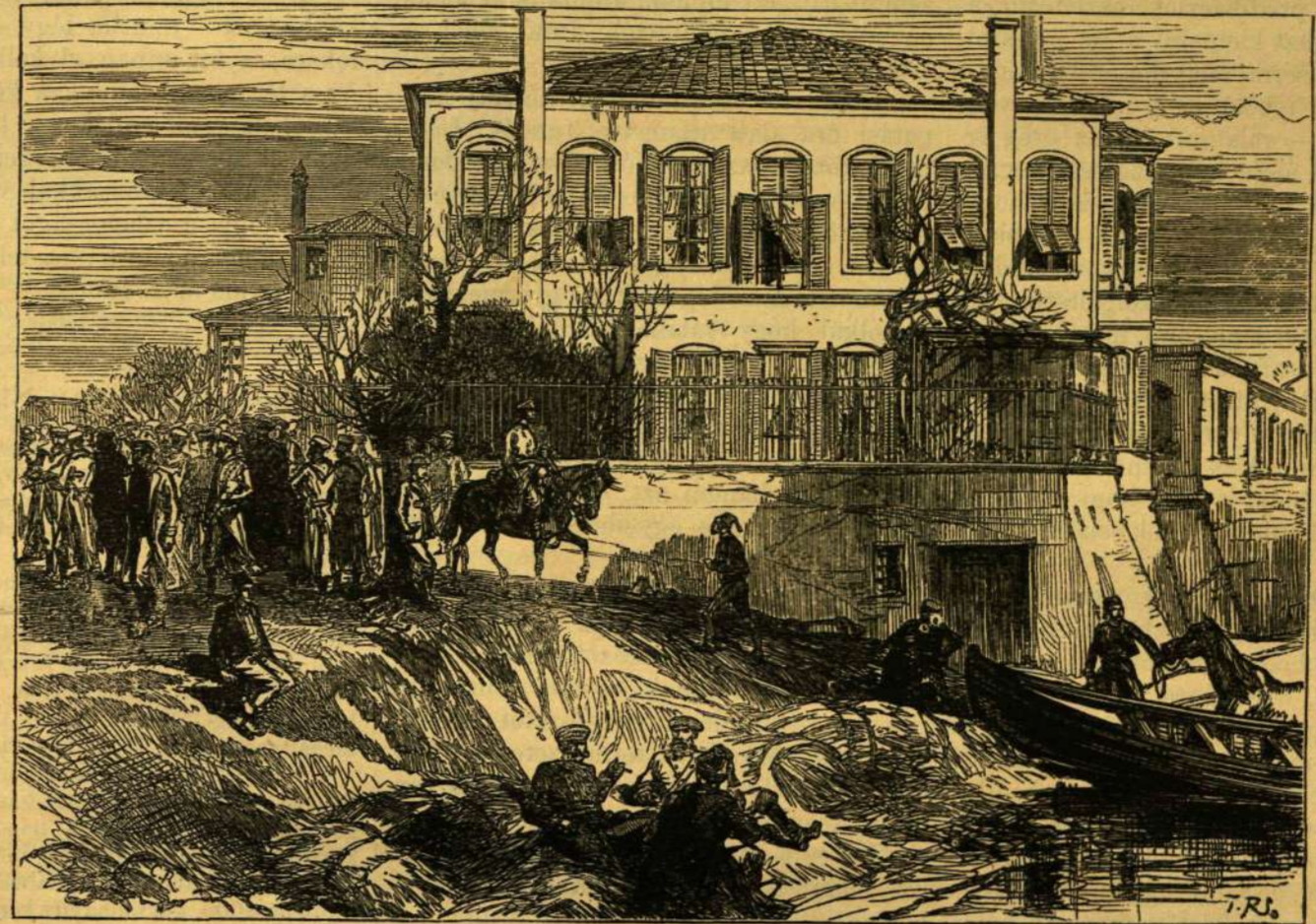
Az ifjunak tetszett ez a keresetlen modor. Sem nem szégyenli, sem nem mutogatja a mivel foglalkozik.

Megismerkedett a nagynénivel és nagy-

ozsonnájának elkészítése, kedvenc könyveinek felolvasása: ez az ő belügyminiszteri tárczájához tartozott.

E mellett a felség személye körüli miniszterkedés sem volt terhére. Értjük a felség személye alatt a nagybácsit.

kikeresi és megjegyzi a mondandó téli, tavaszi stb. imádságot is, már a mint az idő kívánja; hogy vasárnap reggel Junda áll őrt a nagybácsi muzeuma fölött, hogy semmi felesleges alkalmatlankodás meg ne botránkoztassa az elmékedőt, hogy a

AZ A HÁZ SAN-STEFANOBAN, A MELYBEN AZ OROSZ-TÖRÖK BÉKEKÖTÉST ALÁÍRTÁK.

Tszetloff herceg, Ignatieff titkára. Török titkár. Basil, orosz titkár. Szadullah bej, Szavfet pasa titkára. Szavfet pasa. Ignatieff tábornok. Nelihoff.

AZ OROSZ-TÖRÖK BÉKEKÖTÉS ALÁÍRÁSA SAN-STEFANOBAN.

palást, a kalap, a tóga előkészítése két fehér zsebkendővel a zsebekben megint csak a Junda dolga; aztán egy kézcsokkal elbocsátani a nagybácsi és szemével kíséreni egész a cizteremig, — ebéd alatt ismét a hallott prédikációt részletezni, a szép gondolatokat kiemelni s az egészet kellőleg megdicsérni, mely dicséret a nagybácsinak annál jobban esik, mert rég volt benne része; — valamint ha az öreg ur ebéd végén rá fogja a meszelyes üvegre, hogy nem volt tele, bebizonyítani, hogy de igen is, még most is tele van; — ebéd után kikeresni a kedves pipát, s minden finyáskodás nélkül kézbe szolgálatni; no meg a kurenseket lemásolni, mert a rektor mindjárt papi zsarnokságról panaszkodik, ha egy betűvakarintást kell neki tenni: Jundának pedig olyan szép folyó írása van, akár egy filozófus deáknak.

Hát ne mondja senki, hogy a felség személye körüli miniszternek semmi dolga sincs.

Néha megtörténik nagy ritkán, hogy a nagybácsi dul-ful, kötözködik. Ráfogja a nagynéire, hogy beleavatkozik a hivatalos dolgaiba, a dékánra, hogy alamuzsi, a kurátorra, hogy egy követ fúj a nótáriussal, a mesterre, hogy hizelkedik a népeknél, az esperesre, hogy basáskodik, aztán leül és elkezd írni egy vezércikket az egyházi lapba a papi tekintély csökkentésének okairól, de minthogy annak anyyi oka van, hogy egy délelőtt megírni nem lehet, abba hagyja, kimegy az udvarra, ott bekokort a kis Jósoká, hogy gölönésér inasnak adja, a mért sáros a cipője. Minthogy pedig Jóska a legkisebb gyermek s így Junda védenéje: Junda elkezd vizsgálódni, hogy honnan támadhatott a nagybácsi hódja. Vége a nagybácsi csizmáin akadnak meg a fekete szemek.

Ahán! új csizma! Szorít.

Szorít. Hiszen azt tudja a nagybácsi is, de azt már nem tudja, hogy rossz kedvűnek ez az oka.

Junda alig várja, hogy a nagybácsi déli álomra dőljön, rögtön kieseréli az árthatalmas csizmákat. Oda lop egy pár öreg habdát, míg a háborúszerzőket visszaküldi a mesterhez s kismáfátja kegyetlenül.

Nagybácsi felkél, felhuzza a habdákat, mintha kieserélt volna, pedig csak a csizma és szegyenkezik, kedvét keresi a nagynéinek, a Jósokának, a dékánynak, a mesternek; az esperesnek megbocsát, és kegyelmet ad a papi tekintély csökkentésének. Békét köt mindenkivel — csak Jundával nem, mert a Junda személye a nélkül is szent és sérthetetlen.

Azután napestig töprenkedik, hogy miként kelhetett ő fel ma reggel ballábbal. A csizmákra nem is gondol.

Pedig minden háborús szerző oka nem a sátán, hanem a csizmadiák. Jó kényelmes csizmákban minden ember tagja a békekongresszusnak. De szűk csizmában a bárány is tigrissé változik.

Igy Törökország bukásáért a mi érdemes csizmadiánk a felelősök. Ha ők a háború kezdetekor valamivel szűkebbre tették volna a mértékét a minisztérium lábáról, most már Kiew alatt volnánk.

Amde ez a magas politikához tartozik; mi maradunk csak a lelkesítő udvarban.

Junda figyelmes gondjai, szeretetre mutató találékonysága, őszinte hűsége a

megnépesült ház életét megszépítették! A boldog öreg pár még boldogabbnak érezte magát a gyermekek között. Nem is hitték, hogy ennyi gyermekkel ilyen kevés baj van. Ilyen kevés ám! Nincs azokkal semmi baj, azt mondja Junda is. Tiszták, engedelmesek, rendtartók. Junda felel valamennyiért.

Dombay élesen látó lelke néhány látogatási óra alatt átismerte Jundát. Láta minő könnyű szívvel, jó kedvvel hordozta a kötelességek egész hosszú nehéz láncolatát, hogyan foglalja gondjaiba új szüleit és kis testvéreit, figyelmes tekintetének egy mozdulatával igazgatja a gyermekeket, a nélkül hogy valaha szembelne rájuk, míg másik tekintete az öregekre villan át s kitalálja mi lesz kedvükre.

Elgondolta magában, nem azt, hogy ez a leányka egy férfit boldoggá tehet, mert kincs, hanem azt, hogy ez a leány méltó arra, hogy egy derék ember boldoggá tegye.

Hiite, hogy e boldogító tisztre ő van hivatva, s magatartását ez az önbizalom irányozta. Nem nyilatkozott, de a két lélek tudatával birt a kölcsönös vonzalomnak, mely minden nyilatkozatot feleslegessé tesz. Mindkettő természetes és nyílt lélek: olvastak egymás szívében; ugyan mi szükség lett volna szavakra?

De ez a vonzalom nem az a vak, heves, égető és kizáró indulat volt, mely a közönséges szerelmet jellemzi, s melynek első, utolsó, egyetlen szava ez: „Nálad nélkül nem élhetek.“ „Vagy te, vagy a halál“ stb. stb. Az ő vonzalmuk nem csapott ilyen magasan az üres levegőbe; az a néma tekintet csak ennyit mondott: „Veled szeretném átélni az életet. Nem akarom, hogy más tegyen boldoggá; én szeretnék azzá tenni.“ Ennyit és nem többet; de ez elég volt, mert igaz volt.

Különbben is, hol van még az az idő, mikor erről világosabban lehet szólni. Dombay két évet töltött egyetemen, egy évet nevelőségben, egyik sem olyan hely, hol a gyakorlatot alaposan meg lehetne tanulni. Legalább az atyák azt mondják. Ő még csak *egy éves* káplán-számba megy, ha Bazileában járt is. Más is járt ott, de sort várt.

Mind e mellett is megtörtént az a rendkívüli eset, hogy a tarhalmi egyház közönsége, a Junda atya halála által üresébe jött hivatal betöltésénél nem akart élni választási jogával. Ő nekik nincs választottuk, ők nem ismerik az atyákat, anélkül hogy az esperes-atyára bízzák, ajánlják nekik valami jó papot. Mely böles elhatározását a tarhalmi értelmes közönségnek az egész traktus nagy helyesléssel fogadta. Ez már jóra való nép, ez már értelmes közönség. De bezzeg megváltozott a világéret, mikor megtudták, hogy az esperes-anya — mellözve érdemekben megöszült saját régi szolgatársait, — valami széllel bélelt, ebenlógós (mert lehetetlen az, hogy a ki Angliában járt, széllel ne volna bélelve és plaidet ne viselne) inczifinczit, — valami Dombay nevű káplánt ajánlott, a kiből az ügyügy tarhalmiak meg is nyugodtak, várván az egyházmegyei gyűlés megerősítését.

Dombay örült a váratlan szerencsének, nem a szerencse nagy volta miatt (volt benne önéret és bátorság nem tekinteni a szerencsét nagygnak), hanem azért, hogy bálványozott tervét tovább építheti, be is fejezheti. A szegény kis Junda atya örök-

jébe léphet, oda viheti, ott nevelheti kis testvéreit. Minden gondjainak meg lesz a jutalma. Az ő oldala mellett.

Imé az a fiatal ember, a ki a kanapén melé, — és a kinek neve Dombay Máté, — ilyen gondolatokkal foglalkozik; — közbe-közbe mintha légy szállana homlokára, a kit onnan el kell neki hajtani. Az a légy pedig annak a kézcsokos szőke leánykának az emléke, a kinek ajkainak melegét még most is érzi kezein, s a kinek elüszött alakja erőszakkal visszatért, — s félig elfogja a világosságot az ifjú szemek előtt, hogy ne láthassa teljes fényben a szegény kis árva Jundát.

(Folyt. követc.)

A békekötés San-Stefanóban.

Uj név nyert az elmúlt napokban világtörténeti nevezetességet, egy új név, melyet legközelebbi környékét kivéve, a professzionatous geographusokon kívül alig is említett addig valaki: *San-Stefano*.

Február 24-én vonult be oda az orosz hadsereg, s március 3-án jegyezték ott alá a pergamenre arany tintával írott drinápolyi előzetes békepontokat, melyek mint *san-stefanói békekötés* vannak hivatva felfogatni a keleti kérdésben hozott eddig legfontosabb irányadó európai megállapodást, az 1856-iki párisi szerződést.

San-Stefano, e Konstantinápolytól csak másfél órányira fekvő festői telep a Márványtenger partján, bevándorlott nápolyi halászoknak köszöni eredetét. Termékeny mezők, zöldelő szőlők képezik határát. Lakosainak jelenlegi száma mintegy 4000, kik többnyire keresztények, kivéve a török főurakat, kik a forró hónapokban itt tartózkodnak szellős nyaralóikban. A falut szegélyező dombok tetejéről messzire ellát a szem a Bosporuson s Konstantinápoly kupolás mecsetein.

Nevét a falu István martynak ítélt levő görög templomtól vette, s az a ház egy Aralel Dadián nevű örmény háza, melyben öt hét óta Miklós nagyherceg főhadiszállása van, a hagyomány szerint ugyanazon a helyen épült, a hol István vértanunak hajdani kolostora állt. A hagyomány azt is tartja, hogy midőn az oroszok a keresztényen hitet fölvettek, s a bizanti birodalmat megtámadták, — egész idáig nyomult előhaduk. A mostani csár, midőn Miklós nagyhercegnek *San-Stefanóba* nyomulásaához gratulált, nem is mulasztá el a tradíciót sürgönyében érinteni.

A *san-stefanói* templom történetileg is nevezetes. Már 1203-ban fennállt, s Dandolo velencei doge, kinek sírja ma is látható a konstantinápolyi Szófia-mecsetben, itt tartatott Te Deumot, mielőtt Konstantinápolyt elfoglalta. A századok folyamában a templom pusztulásnak indult, de 1844-ben újra fölépíték régi helyén, nagyobbára a régi templom anyagából.

A békekötés és a békekötés alájegyzése a Miklós nagyherceg főhadiszállásán történt. A török meghatalmazottak egyike *Szaufet* pasa volt, az előtt az államtanács elnöke, most a külügyek minisztere, ki orosz rokonszenv gyanújában áll, s mégis könyezett, mikor a török birodalmat megsemmisítő békefeltételeket alájegyezte. A másik megbízott *Szudullah bej* volt, az előtt török nagykövet a berlini udvarnál. Orosz részről *Ignatieff* és *Nelidoff* irták alá az okmányt, mely minden aláíró peesétjével is megerősített.

Románéz.

Ott röpdes ágrul ágra
És dall a kis madár:
Vigyázzon jól magára,
Ki az erdőbe jár!

Lám lám a szép Ilonka
Ott járt a fák alatt,
A fejében zsi bongá
Sokféle gondolat.

Eszébe jut kutyája,
Majd drága madara,
Majd kis piros virága,
Majd szép arany hala.

Csak egy nem zug fejében,
Szerelmi gondolat,
Pedig most tölt be épen
Már tizenöt nyarat.

S a mint bolyong: egyszerre
Két kar karolja át:
„Imádlak, oh szeress te!“
S csók zárja ajkát...

Azóta hű kutyája
És drága madara,
Kicsiny piros virága,
És szép aranyhala:

Ott vannak elhagyatva,
Szívök emésztí bü...
Urújuk fogva tartja
Szerelme, s a fiu. — — —

S ott röpdes ágrul ágra
És zeng a kis madár:
Vigyázzon jól magára,
Ki az erdőbe jár.

Gajus.

TIZENÖTÉVES KAPITÁNY.

VERNE GYULA REGÉNYE.

ELSŐ RÉSZ. — NYOLCZADIK FEJEZET.

Előszövelet.

Megfogható, hogy az óriás vízi emlős megpillantása oly nagy izgalmat idézhetett elő a „*Vándor*“ fedelzetén. Ha zsákmányul ejthetik, a minden vadász kalanddal közös izgatottság és gyönyör mellett, nem megvetendő anyagi nyereséggel is biztatott. Csak Weldoné tette föl a kérdést, nem jár-e a vállalat valami veszélyrel Hull kapitányra vagy embereire nézve? De a kapitány e részben a leghatározottabban tagadó felelettel nyugtatta meg asszonyát.

Hull kapitány erre azonnal rendelkezéseire fogott. Mert ha veszélyrel nem is, jól tudta, hogy ily óriás állat elejtése nem csekély nehézségekkel jár s mindenre jól el akart készülni.

A legnagyobb nehézség abban állott, hogy ámbár a „*Vándor*“ egy nagyobb s két kisebb csónakkal rendelkezett, a személyzet csekély száma miatt mégis csak egy csónakkal mehetek a czeihalászatra. Mivel a felfogott halászköveket visszaindulásukkor elbocsátották, s a hajón mindössze öt matróz s négy néger volt, magát a hajót sem lehetett üresen hagyni: a kapitány azt határozta, hogy az egyik csónakkal az öt matróz s ő maga mennek a vadászatra, a hajót pedig a fiatal, de ügyességéimél fogva teljesen megbízható Dick parancsnoksága alatt a négerék szolgálatára bizza.

— Fiam, Dick, — szolt az ifjuhoz — te rád hagyom a hajót, míg — remélem igen rövid időre — távol leszek.

— Jól van uram, felelt a tizenöt éves suhanc szerény önértettel.

Pedig mennyire szeretett volna részt venni a halászatban! De átlátta, hogy arra a végre egy felnőtt ember izmos karja többet ér az ő csekély erejénél, s másfelől a hajó parancsnokságában ő megbízhatóbb mint a közmatrózok egyike s e részben Hull kapitányt csak ő helyettesítheti.

A czeihalász csónak farán levő kormánylapátot Howick mester, a „*Vándor*“ ügyes kormányosa, volt kezdébe vendő; a más négy matróz pedig két oldalát két-két evező lapátot. Hull kapitány, talpon állva a csónakban, a szigony kivetését tartotta fenn magának, a miben ő már nagyon gyakorolt volt, mert nem első ízben vala ezt teendő; s ha a szigony jól talál, és a czet — testében a halálos fulánkkal, a víz alá merül, mire lélekzetfogyottan ismét

felbukik, megint az ő szerepe leendett, hogy hosszú lánccsal megadja neki a halál-döfést.

A czeihalászok tüzfegyvert is alkalmaznak néha a czetek ellen és pedig nem egyszerű, hanem kartácszerű lövegeket, szétrobbanó golyókkal, melyek nagy pusztítást visznek véghez az állat testében. A *Vándor* azonban nem volt ellátva ily lövegekkel, s azért az egyszerűbb, mégis biztonságosabb s a zsákmányban kevesebb kárt okozó szigonyra és lánccsára kelle szorítkozniok.

Különbben az idő is kedvezni látszott a vállalatnak. A tenger csöndes, a szél elülő-félben volt, s a *Vándor* könnyen egyhelyben lehetett tartani, míg csónakjukon a vadászatra kimennek.

A csónakot azért egész jó kedvvel és gyorsan vizre eresztették s a négy matróz szállt be először. Howick a fedélzetről leadogatta nekik a szigonyokat, zsinégeket, lánccsákat. A zsinégek, hogy messze lehessen dobni velök s a czet erejére is számítva, vékony, de rendkívül erős fonatuak és hatszáz lábnyi hosszak; s nem egyszer megtörténik, hogy két-három ily zsinéget is össze kell kötni, ha a megsebzett állat messze bír menni a víz alatt.

Mondani sem kell, hogy a hajó személyzete, mielőtt a csónakba szállt volna, a *Vándor* minden vitorláját felvonta, s az árbocokat úgy fordították, hogy a szelet egészen felfogva, a hajót a lehetőségig mozdulatlaná tegyék egyhelyben, a halászat tartamára.

Hull kapitány, mikor a csónakban minden készen volt s emberei már csak rá vártak, hogy helyét ő is foglalja el, még egy utolsó pillantást vetett hajójára. Meggyőződött, hogy minden rendben van; s még utolsó rendelkezését adta ki fiatal helyettesének.

— Dick, — mondá, — rád bízom a hajót, vigyázz mindenre. Ha, a mit nem hiszek, oly körülmény következne be, hogy a hajót szűk volna mozgásba hoznod, ha minket a czet nagyon messze találna innen elsodorni, az öreg Tom s a fiatal négerék elég segítséget fognak neked nyújtani abban. Csak parancsolj velök, meg vagyok győződve, hogy engedelmeskedni fognak.

— Igen, kapitány, igen! — válaszolt az öreg Tamás a többiek nevében is. — Dick ur számíthat reánk.

— Csak parancsoljon — szolt Bat.

— Szolgálatára állunk — egészíté ki Herkules; a ki könyökig fel is gyűrközött, készségét már is jelentve.

— Dick, — kezdé ismét Hull kapitány, — az idő szép, a szél lecsöndesült, semmi jel nem mutatja, hogy ismét fel akarna támadni. De következék bármik, csónakot a vízre ne bocsáss és a hajót el ne hagyj.

— Önként értetik.

— Ha szükség lenne rá, hogy a *Vándor* értünk jöjön: póznára tűzött lobogóval fogok jelt adni.

— Legyen nyugodt, — kapitány ur, — nem fogom a csónakot egy perczre is elveszteni szem elől.

— Jól van fiam. Bátorság és hidegvér. Most másodkapitány, vagy, felelj meg becsülettel rangodnak, melyet ily ifjan, tudommal, még soha senki nem nyert el.

Sand Dick nem felelt, csak elpirult s mosolygott. Hull kapitány megértette e pirulást s e mosolyt.

— Derék fiu! — mondá magában. — Szerénység és bátor vidámság egyesül benne!

Ez utolsó parancsokon is meglátszott, hogy Hull kapitány, bár semmi veszélytől nem tartott, mégsem szívesen hagyta el hajóját. Csak a halász-öztön s a zsákmánytól remélhető tetemes nyereség sarkalták a vállalatra.

Midőn a kötélhágcsóra lépett:

— Jó szerencsét! bucsuzék Weldoné.
— Köszönöm asszonyom.
— Kérem, bánjanak szépen a czehallal, — szolt a kis Jakab, — szépen fogják meg.
— Hogy ne! — szolt a kapitány mosolygva. — Keztyüvel nyulunk hozzá.
— Néha, — szolt közbe Benedek sógor, — az ilyen állatok háta kérgében sajátságos férgeket találani.

— Helyes, Benedek ur! — megengedjük önnek, hogy megbogarászsza, ha kezünkben lesz. — Azzal a négerrekhez fordulva: Tom, ti engedelmeskedjétek a fiatal parancsnoknak. A halzsáros bődönöket pedig mossátok ki s hordjátok fel a fedélzetre. Számítok rátok, hogy a zsír leszűrésében segítségünkre létsztek.

— Hogyne uram!

Megjegyzendő, hogy a czetet, ha egyszer meg van ölve, a csónakhoz kötött kötélen a hajóhoz húzzák s annak főárbochához erősítik meg. Aztán a matrózok, kampós talpu csizmákban a határa másznak, bőrét teste hosszában felmetelik, s így az egészet másfél lábnyi széles szalagokra szabadláják és mint a szalonnát darabokra metélve úgy adják a hajóra fel, a hol az üres bődönökre beolvasztják a zsirt, a mi különösen meleg égálj alatt s évszakban igen könnyen megy. Ha hideg van, a szalonnát csak bele tömösözik a bődönökre s szárazra érve végzik a megolvasztást.

Elérkezett az indulás perce.

A czet még folyvást a vörös hullámok közepette uszdogált, s gondatlanul habzsolta eledelet, eszébe sem jutott menekülni a rá váró veszélytől.

Hull kapitány gyorsan leereszkedett a kötélhágcsón s elfoglalta helyét a csónak orrán. Weldoné, a kis Jakab, Benedek ur, Tamás és a négerék meg egyszer szerencsét kívántak. Még Dingo az okos eb is, magasra tartott fejével szelid ugatással bucsuját látszék tolmácsolni. Aztán a hajó elejébe siettek, hogy tovább láthassák az indulókat. A négy evező erős és egyenlő csapása hatalmasan megindította a csónakot.

— Jól vigyázz, Dick! — kiáltott vissza még egyszer Hull kapitány.

— Számítson reám, uram! — felelt az ifju.

— Egyik szemed a hajón, másik a mi csónakunkon! ne feledd, fiam!

— Ugy lesz, kapitány!

A könnyű csónak már néhány száz lépésnyire volt a hajótól. Hull kapitány, fenállva a csónak orrán, bár hangja már nem volt hallható, érthető jelekkel integetett vissza még.

E perczben Dingo, még mindig a korlát mellett ágaskodva, oly fájdalmasan nyöszörgő ugatást tett, a mi a babonára hajlandó emberekre mindig a legrosszabb hatást szokta tenni, hogy Weldoné is egészen megrázkódott.

— Dingo, Dingo, — szolt az ebhez, — hát így biztatod te barátaidat?

De a kutya, a helyett, hogy vidámban ugatással felelne, oda sompolygott Weldonéhoz s szomorúan nyalogatta kezét.

— A farkát nem is csóválja, — mormogá az öreg Tamás, — ez rossz jel.

De e pillanatban Dingo ismét fölegyenesedett s haragos ugatást hallott.

Weldoné élénken fordult vissza. Negoro a szakács jött ki a fedélzetre s ment a hajó első része felé, valószínűleg, hogy ő is a távozók után pillantson. Dingo a nála szokott, de kimagyarázhatatlan dühvel rohant a szakácsnak s rá akart ugrani.

— Ide, Dingo! — kiálta Dick. — Weldoné is cseszesíteni igyekezett a kutyát; ez, bár látszék nem szívesen, engedett a szónak, s morogva vonult vissza.

Negoro egy szót sem szól, de egy percze elsápadt. S senkinek szemébe sem nézve, visszament szobájába.

— Herkules, — szólítja meg Sand Dick az izmos fiatal néger, — rád bízom, hogy ez embert különösen szemmel tartsd.

— Meglesz, uram! — felelt a néger, ökölbe szorítva kezét.

Weldonné s Sand Dick ismét a csónak után néztek, melyről néhány percig megfigyeltek látszottak.

Már csak egy fekete pontnak látszott a lát-határon.

(Folyt. követt.)

melyek a piros sódarszeletek fölött pompáznak, megszégyenítve fejérségükkel az udonatuj tailért!

Hanem hát a hagymának is tulajdon élete árán lehet csak teljesíteni fönt említett magas-zatos hivatását, mint áltatában mindennek, a mi alkalmas arra, hogy a telhetetlen ember inyét fölesiklandozván, tápszerűül szolgáljon.

A szép, piros, almagömbölyűségű hagymát előveszik, s lehúzzák róla selyemsima bőrét s úgy metszenek aztán bele az elevenébe. Az pedig mindenkinek fáj, ha az elevenébe metszenek, s a ki teheti, védi is magát ez ellen az ő testi épsége ellen elkövetett merénnyel szemben. Mért ne tenné hát épen a hagyma?

Tesz is. Érzékeny könyveket csal ki a kegyetlen szeméből, a ki késsel közelít testéhez, s annak a kis leánynak ott a konyhában, a kinek

körül vadon tenyész. Alig van e fának része, melyet egy vagy többféleképen fel nem dolgoznának. Gyökereiből hasznos orvosszer készül, fája léczekre, gerendákra és zenezszoókra jó, a fiatal levelek belső héjából zselés edelt készítenek. Nedvből bor, cezet, cukor s gummi készül, mely utóbbi nagyban hasonlít a sagóhoz, s ros termés idején főtáplálékát képezi az ottani lakosságnak. Gyümölese a kókuszdióhoz hasonló nedvet tartalmaz, lisztet órnak belőle száraz állapotban, s pörköelve a kávé pótolja. Száritott leveleiből kosarakat és seprőket kötnek, míg az európai ipar újban kalapfonásra használta azokat. Azonkívül még bizonyos viaszemű anyagot is készíthetnek leveleiből, mely Brazília felső részeiben mint világító szer nagy elterjedésnek örvend.

A MEGRÍKATOTT LEÁNY.

A megríkatott leány.

„Folt a folton s nincs varrása — mi az?“ — így szól a találós mese, s minden gyerek rá mondja, hogy „hagyma“.

Ezt a hagymát mutatjuk be ma olvasóinknak egy szép kis leány kíséretében, a ki épen abban fáradoz, hogy ezt a „magyar fűszert“ hivatása teljesítésére alkalmassá tegye. E hivatás, mint tudjuk, abban a magasztos földatban áll, hogy az ember életének kellemetességét nevelje s igazi jó magyaros ízt kölcsönözzen a pörköltnek, paprikásnak, rostélyosnak, s egyéb izletes komedenciáknak, a melyek hallgatagon benne találhatók a bibliában is, ott azon a helyen, a hol arról vagyon szó, hogy „nem csak kenyérről él az ember“.

Hát még azok a szép fejr csabító karéjok,

a hagymametélés jutott feladat, akárhogy áll is mosolygóra az ő piczi szája, szemével mégis csak kénytelen érzékenyen megkönyezni szegény áldozatát, s cselekszi is, mint a záporosó.

A hagyma, torma, bors és paprika, e lényeges alkotórészei a magyar szakácsművészetnek, nem oly ártatlan dolgok ám, mint a hollandi sárgarépa, angol paszternák, német petrezselyem és tót kolompér, — ha már darabokba vágva, törve kell elpusztulniok, legalább nem pusztulnak el megirattatlanul.

Egyveleg.

A világ egyik leghasznosabb növénye a Carna-huba pálma (botanikus neven Copernicia cerifera), mely Brazília némely vidékein, Rio Grande és Ceara

A hajó belsejében.

„A hal nem véthet a medvének, a vízi állat nem a szárazföldinek“ — állítólag ez volt a német birodalom világintéző kancellárjának ama röpké szava, melylyel az Anglia és Oroszország között esetleg kitörhető háborút jellemezte.

Az eddig csalhatatlannak tartott diplomata e mondásával aligha nagyon is el nem dobta a sulykta.

Anglia nem hal, hanem hulló, a melynek két eleme van, s hol az egyiket, hol a másikat használhatja föl céljaira, a mint sikeresebbek itéli. Most pedig felhasználni készül mind a kettőt.

Angliának keletindiai birtokain 180 millió körül van alattvalója, a kik közül a nagyobb rész mahomedán, s távirati jelentés szerint már el is ment a parancs az indiai alkirályhoz, hogy 200,000 embert szólítson zászló alá.

De ha Angliának nem volna is szárazföldi hadereje: már maga tengeri hatalma sem oly természetű, hogy a medvének vízbe kellene menni, hogy a czápa kárt tehesen benne.

Az az anglus kimászik a partra s lesz belőle krokodil, mely félelmes ellenség még a

magokkal, a melyeket partra szállíthatnak a legalkalmasabb ponton, s ekkor a hal egyszerre szárazföldi veszedelmet érez ki magából.

Egy közelebbi számunkban bemutatuk az angol dardanellai hajóhad egyik páncélos hajójának, a Temeraire-nek födelzetét egyik hatalmas ágyújával. Ezuttal ugyanazon hajó belsejébe, a fegyverkamrába vezetjük az olvasót. A legénység abban a pillanatban, a mint a hajó a török parti ütegek szája elé lép s minden pillanatban várja a támadó lövést, — puskát ragad, kardot köt s vonul ki a lépcsőn a födelzetre, hogy a válságos pillanat minden embert készen állomásán találjon.

Jelen képünket a „Háboru Króniká“-ból vettük át, mely új év óta készül átváltozni „Világkróniká“-vá, s csak arra vár, hogy mikor lesz már béke. Addig megtartja eddigi nevét.

A mint a körülmények alakulnak, megeshetik, hogy megtarthatja akár egy évig is.

Balaton-Füredről.

(Eredeti levél.)

Négy fok zérus fölött és fűrdői levél . . . brrr! Pedig ha a toilette-titkok érdekesek, akkor csak tessék végig olvasni ezt a levelet, mert ez a mi „magyar tengeri fűrdőnk“ toilletet csi-

Válságos pillanat. — A „Temeraire“ angol hadihajó belseje a Dardanella-szorosba nyomuláskor.

tigrisnek, oroszlánnak is, a melyek pedig valamivel mégis csak nemesebb állatok a medvénél.

Avagy, ha az angol flotta csakugyan oly ártalmatlan lenne az orosz sereggel szemben: mi czélból mozgat meg hát Oroszország minden követ, hogy az angol hajóhadat visszavonulásra bírja a Márványtengerből?

Az angol páncélosok benyomulása a Dardanellákba nagy ék az orosz foglálási tervek oldalában, olyan, mint mikor dárdahegy fűrdök oldalánál a bordái közé.

A mai páncéloshajók irtóztató ágyúival válságos uszó vérérosség, melynek még az előnye is megvan, hogy míg ő közeledhetik az ellenség parti erőseihez, a mikor jönnek látja, ezek nem követhetik, ha kívül vonul a lőtávolon.

Es ezekben az uszó vasvárákban, hatalmas, gyakorlott, viharezzett férfiak nyüzsgőnek, kiknek egész életük fegyvergyakorlatban tölt el, kik ezer veszély között kötötték barátságát a halállal s annak képe nem rémíti többé. Ágyúik előtt szilárdan áll az ellenséges czélpont, s ha a parti falak romjaiból utat követhet magoknak, rá is lépnek az utra s azon szállnak szembe ellenségeikkel.

Az angol hajók a legénységén, a tengerész katonákon kívül szárazföldi csapatokat is visznek

nál a jövő fűrdő-idényre s kellemesen készül meglepni régi ismerőseit a viszontlátáskor.

A minék leginkább meg fognak örülni, az az új födött sétány, melynek eddig, rossz időben, nagy hiányát érezték. Május végére elkészül, befoglalja a gyógyforrásokat, a savós kutat, s elvezet a fűrdőházaktól a nagy vendéglő mellett a szintén most épülő diszes kávécsarnokhoz, úgy hogy a betegek ezentúl háborítlanul folytathatják kúrjukat, s esőben is száraz lábbal tehetik meg sétájukat a fűrdőházakban levő lakásaikból a vendéglőig és kávécsarnokig. Ez utóbbi azonban nem az már, melyre B.-Füred régebbi vendégei emlékeznek. A primitív szerkezetű kávézó helyiséget lebontották, helyébe egy diszes és kényelmes csarnok épül, e fől pedig ékező födött terrasz, mind a kettő gyönyörű kilátással a Balatonra. Az építési munkákat Eslinger jónévű építész vezeti.

Parkja is lesz ezentúl B.-Fürednek.

Az eddig használatlanul hevert területeket beültetik fákkal. Egyelőre tizenhat hold van kijelölve e célra, melynek fele már be is van ültetve jobbadán fenyvessel, úgy hogy a ki évek óta nem látta e kies fekvésű, s a természettől annyira megáldott fűrdő helyet, alig fog rá ismerni mai alakjára.

A lelkes és áldozatkész tihanyi apátnak, Simon Zsigmondnak érdeme ez, a ki nem kiméli semini áldozatot, hogy a természetnek e gyönyörű fűrdőhelyre pazarolt áldásaival összhangzásba hozza azt is, a mit emberi kéz nyujthat, s hogy B.-Füredet az elsőrendű európai fűrdők színvonalára emelje. Az új fűrdőház is már ő alatta épült a régi patriarchális fűrdőszobák helyett, melyek az előtt bizony itt se voltak különbek, mint más hazai fűrdőhelyeinken. Most azonban a fűrdőhelyiség csín, kényelem, czélszerű beosztás tekintetében bármely külföldivel kiállja a versenyt. A fűrdőszobák oly csinosak, hogy a fűrdőmedencézet lehoritva, bátran volna lakószobákká alkalmazhatók. Magok a lakószobák is oly kényelemmel és izléssel vannak berendezve, hogy a legkényesebb igényt is kielégíthetik. Szintén a jelenlegi buzgó apát érdeme a gőzfűrdő és az ezzel közel kapcsolatban levő szénsavas kőmedence fűrdő, mely földalatti vezetéken a Ferencz József forrásból táplálatik. Ugyanő alakította czélszerűbben s nagyobbítá meg a balatontavi fűrdőket s az apátság birtokon még megmaradt csekély nádasat végkép kiirtatta.

Szóval Simon Zsigmond apát ur Balaton-Füred újja teremőjének méltán nevezhető, mert ő kezdé meg a fűrdőnek azt a korszakát, a hol

Egy határozat hozott... 15 krajczár; többször... 10 krajczár.

HIRDETÉSEK.

Kiadó-hivatalko számára hirdetőnyelket elfogad... Hessestein és Vogler Wallischgasse Nr. 10.

ÓVÁS.

Előbbi óvásaim megismerésével, korneuburgi marhaporom hamisítványait illetőleg, kijelentem, miszerint a legújabb iparizók által oly marhapor lett forgalomba hozva...

Miután szakértők egyhangú kijelentése folytán védjegyet utánzásra meg lett állapítva, nevezett iparizóknak az általam kifogásolt ragjegyek további használatát törvény útján megtiltottam...

Valódi os. k. szab. korneuburgi marha-porom t. vevői ügyeljenek arra, hogy az, miként egyéb győgy-készítményeim is, valódi minőségben csupán a következő eladási helyiségekben kaphatók:

Pesten: TÖRÖK JÓZSEF győgy-szerész uraln, király-utca 7. sz., Thallmayer és Seitz, Halbauer testv., Glatz J. szíjgyártó, koronaherceg-utca 7., Topits J., Kania és Maklár, Kochmeister Frigyes, Stern és Schmidt, Neruda, Hoffmann József uraknál.

Arad: Tones és társ., Prínner W. S. Marx és Welz, Baia: Michitsch István, Bal-Gyarmat: Omazta T. Balprkész: Hazay H. E. Belovár: Darass J. gysz Svoboda R. győgyész.

Ber.-Ujfalu: ass. Eugen. Besztercebánya: S Adler unok és társ. Bosonello: Sucha Bertalan. Breznóbánya: Zornlaib G. Brücksei, Gollner S. és fia.

Csaba: Binner B. Csáktornyai: Kárász A. Csorna: Gósterer A. özv. Daruvár: Breslauer fia. Dettva: Braumüller E. Laszovszky M.

D.-Földvár: Nadhara P. Ersekújvár: Conlegrer L. Eszék: Gobatzky J. B. Die-nes G., Thürer F. S. fia. Esztergom: Greff Gyula. Gálköz: Eisler D. Gálköz: Glück Sámuel.

Győr: Lehner F. Ecker F. Ipolyvár: Mikulágy Gyula. Jolsva: Kecskény T. győgy. Kaposvár: Kohn Jakab, Leipzig A.

Kassa: Novelly A., Zahr és Szakmár. Keszthely: Genersich A. Keszthely: Wünsch Fr. Kis Czell: Gayer Gyula.

Körmend: Pressburger L. és fia. Kolozsvár: Wolf J., Karvay I. Kőszeg: Caecsinovics József L.-Szt.-Miklós: Balló Laj gysz. Krivosz J., Kürzt J. Lőcs: Onody J. gysz. M.-Óvár: Antoni Ad. Malaczka: Fridrich J. gysz. Marenzell: Iszl Nándor. M.-Szégh: Héder L. gysz. Orozsi és Papp. M.-Vásárhely: Bucher M. Mikotéz: Pasteyner F. dr. Csáthi Szabó, Mahr Ed. N.-Bánya: Haracsek és fia. N.-Becserek: Haidegger N.-Kikinda: Kustóry J. Nagyszomb.: Smekal és fia. N.-Kanizsa: F. seelhofer J. Rosenfeld Ad. Schwarz és Tauber.

N.-Szeben: Adolf Albrecht, Reissenberger J. N.-Tapolcsán: Pollak J. Csippek J. győgyész. Nagyvárad: Janki Ant. Nyitra: Broekner Ernő. Orosháza: Coffin H. E. Paks: Florian és Elzer. Pancsova: Krancevits F. fia. Pécs: Bermüller József. Pécs: Sipócz István gysz. Privigye: Filó János, Biennestock M.

Pozson: Zechmeister testv. Fischer J. utódai, Hakenberg testvérek. Putnok: Fekete N. győgy. Sarvas: Gayer Pál. Selmező: Dimak E. Sopron: Pachofer L., Lenck Sam, Mezey A. Meller A. Szarvas: Réthy V. Szeged: Tóth Péter. Szekesfehervár: Dieballa G. gysz., Pásztorj Sánd. gysz. Kovács Pál, Pinkas S. Szered: Würsching testv. Szigetvár: Koharits K., Lazits V. Sz.-Sárkány: Gestetner L. és fia.

Székely: Dierich A. Tota: Rosenberg A. Temesvár: Babuschnik A. Tereznovác: Bodrossy G. Tokaj: Zaka Soma. Trencsen: Weisz S. B., Groap S. Ujvidek: Koda D. Vajúhely: Keler Em. Varasd: Dr. Halter A. és Hochsinger A., győsz. Veszprém: Tuszka M. és társ.

Vukovar: Kirchbaum F. Zala-Egerszeg: Hubinsky. Ad. uraln. Zella: Steyer A. győgyész. Zimony: Ivanovics D. fia. Zólyom: Thomka Pál.

Balmaz-Ujvároson a sz.-háromsághoz ezimzett győgy-szerház, mely valamint külsejére nézve igencsinos — forgalmára nézve jó — továbbá mindenmü kitérő orvosi szerekkel, és műtermi készletekkel, dúsan felszerelve van, szilárd anyagból épült és igen kényelmesen berendezett házzal együtt, nagyon kedvező feltételek mellett eladó, — értekezhetni végette Liskay Ferenc tulajdonossal Balmaz-Ujvároson. 4366

Ki védjegyet megamisítóját olykép juttatja tudomásomra, hogy azt törvényes büntetés alá vonhatom, 500 frítg terjedő jutalmat nyer tőlem. 4274/1

Handwritten signature and text: J. H. Müller...

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapest (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvtáránál kapható:

KARCSKÉPEK az ország városából. HEVESI LAJOS. Angol vászonba kötve 2 frt.

Tartalom: Váci-utca. — Budavári szénrajzolatok. — Egy nyomtalanul eltűnt ház. — Pesti gyarmatok. — A városbáz tornyáról. — Délzaki képek. — A király utcaja. — Budai séták. — T. P. — Farsangi képek: I. A mi csárdánk. II. A farsang Kijója. — Képek a pesti tisztaságból. — A várhegy oldalán. — A lovak hete. — Sugárúti vázlatok. — Fővárosi gyaloglók. — A legmagasb körökből. — Egy régi házról. — Egy bukott nagyszág. — Képek a pesti börtönről. — Klasszikus földön. — Koldus-világ. — A piac. — Ódzis a sivatagban. — A „Két pisztoly”. — Egy sziget, a melyre senki sem jár. — Három grácia. — Zugligeti verandáról. — Az éj koponyében. — Hogyan muzsikál aholt idény. — A svábok közt. — Kelet népe. — Nyugat népe. — Az ajándék szigetről.

Temesváry Móricz cipőgyára Budapest, király-utca 2. sz. Hősi gyögyek: Regatta féltopán chagrín vagy oberlaing, lakórral. 2.20. Eberlaing vagy bőr (szagczipő) magas szárral dupla talppal és lakórral. 3. — Pindópnika, oberlaing vagy bőrből sebezett kezdő talppal 2.70. Topánkák szilikonból Metze-er-lak-bőrből, ruccoo szarkál, legújabb divat. 3.30.

Uraknak: Bőr vagy szőves komócsipők. 1.30. Topánkák finomszós vagy baze-ria bőrből sebezett és ardióli duplatalppal, igen erős. 5.41. Topánkák lefinomított chagrín-ből elsimított lakórral és erős talppal. 2.30. Valószínűleg vismentes kettős bakrúti bőr és háromszögletű csavarral ellátott kezdő talppal. 3.50. Chagrín vagy vizeske bőr csimák, rancos, finom divatu, magas szárral. 6.60. Megrendés ok utánvá vagy az ország belülről: szellőztetett a legjobban teljett-tenek. 327.

Kiértés árjegyzékek ingyen.

Franciaia hajfestő-szer. (Chromatique Parisien.)

Ezen, Párisban és Franciaország egyéb városaiban több év óta a legjobb sikerrel alkalmazott hajfestő-szer, mely minden eddig e célra használt porokat, kenőcsöket és folyadékokat kényelmese és biztonságosabban alkalmaszása által, valamint gyors a megjelölés eredményével — mely 10-15 perc alatt bekövetkezik — mely a haj fekete, barna, vagy sötéte színre tetszés szerint megfestethetik. — Ara egy dobozban használati utasítással együtt 2 frt.

Budapesten a magyarországi főraktárban TÖRÖK JOZSEF győgytárban, király utca 7-ik szám alatt. 4272

LUHI MARGIT-FORRÁS legtisztább szikéleges ásványviz.

Hazánk ezen vegyi összetételénél fogva nevezetes gyógyvizét a lélegzési, emésztési és húgyszervek által hurutos bántalmáinak, torok- gége- légző- és hörgő-betegségeiben kiváló sikerrel használták és használják: Dr. Korányi Pri-gyos, — Dr. Kováts Sebestény Andre, — Dr. Gebhardt Lajos, — Dr. Navrátil Imre, — Dr. Podr Imre, — Dr. Kóty Károly, Dr. Barbas József egyetemi tanár és közokorhízi főorvos urak. — Ezen tekintélyek nyilatkozatai szerint a Margit-forrás nemcsak méltó versenytársa a S ltersi — Gleichenbergi — Gieshbüll — Radolai — Vichy — Emsi s hason összetételű vizeknek, hanem győgyhatásban azokat több tekintetben felül is mulja. A Margitforrás győgyhatását igazoló bizonylatok ki-ánatra bárkinek készséggel megküldetnek.

Dr. Karlovskzy utódai forrás-igazgatósága.

Kizárólagos főraktár Édeskuty L. BUDAPESTEN, Erzsébet tér 1-ső szám a. Kapható minden győgytár és fűszerkereskedésben.

KOTZÓ PÁL Budapest, Üllői-ut 8-dik szám. ajánlja az eddig utóéletben eredeti GARRET R. és PIAL sorvezető gépeit, újabb, könnyebb és legjobban szerkesztve, szeszony gépeket, angol és amerikai rendszerben; fűtő-anyag takarító gép-mozgonyokat, fa- és széntüzéles, valamint szalma-fűtőre; gőz-eszéplőket, újonnanálakítva, fok és tíz-tíz cséplőre járgány cséplőket, általam elismert amerikai rendszerben s minden más egyéb gazdasági gépeket. Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

A FRANKLIN-TÁRSULAT magyar irod. intézet kiadásában (Budapest, egyetem-utca 4) megjelent és kapható: VEZÉRCSILLAGOK vagyis velős mondatok és költői gondolatok honi és külföldi remekírók műveiből. Második bővített kiadás. Ára dískötésben 3 frt.

A FRANKLIN-TÁRSULAT kiadó-hivatalkóban (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) a következők hirlapot lehet megrendelni: NEMZETI HIRLAP IV. évfolyam. A Nemzeti Hirlap tárgyalja a politikai napi kérdéseket rövid, velős, népszerűen tartott vezércikkekben és kisebb közleményekben. Itt megtalálja az olvasó a törvényhozás híreiről, bizottságok, szakbizottságok, pártklubok tanácskozásairól rövid, de kimerítő és tudósításokat távirati és újdonsági rovatában a legújabb híreket. Hogy hirlapiról tekintetben mit és mennyit vágyunk kapek nyújtani a közönségnek: azt olvasóink három évi működésünkben megílelhetik. S tán fel szabad tennünk, hogy sikerült kivívniunk azon elismerést, miszerint a közönség azon folyton emelkedő részvétét, melylyel vállalatunkat felkarolta, igyekeztünk a lapnak mind jobbat tételével lehetőleg viszonzni.

Table with 2 columns: Duration and Price. Rows include: Egy óra (1 frt 40 kr), Két óra (2 frt 30 kr), Három óra (4 frt).

Europa szálloda BUDAPESTEN.

Ezennel van szerencsém a nagyon tisztelt t. cz. közönséget értesíteni miszerint a régóta Budapest fennálló és általánosan ismeretes Europa szállodát megvettem és azt saját számlámra vezetni fogom. Ezen elsőrendű szálloda a legnagyobb kényelemmel van berendezve és a Franklin József téren a láncz híddal szemben a főváros egyik legszebb pontján fekvődvén a legszebb kilátást nyújtja a várban fekvő királyi palotára és a budai hegyekre.

A szálloda átvétele alkalmával egyuttal feladatult tüstem ki magamnak a mostanáig divatozott és a szálloda hírnevét károsító magas szobá-akat lehetőleg leszállítani úgy hogy nálam szobák egy napi használatra ezentul egy forinttól kezdve lesznek kaphatók.

A szállodával kitűnő ebédlő és kávéház van összekötve, melyekre szintén a legnagyobb gondot fordítandom, hogy nagyon tisztelt vendégeimet minden tekintetben kielégíthessem.

Sok évi működésem a bécsi első rangú szállodákban — utóljára a Hotel Imperialban — és az ezen idő alatt szerzett tapasztalataim azon reményre jogosítanak engemet hogy mindazon igényeket a melyeket egy elsőrangú szálloda iránt támasztani lehet, kielégíteni képes leszek és iparkodni fogok a bennem helye t. bizalomnak minden tekintetben megfelelni. Budapest, 1878. év márczius havában.

Tisztelettel maradtam Rainer J. (Utánnomat nem díjazatik.)

4368

Minta-kártyák ingyen és bérmentve. Figyelemre méltó a t. férfi-szabó urak számára. A tavaszi és nyári idény közelébe alkalmából van szerencsém a t. férfi-szabó urak figyelmébe a jól felszerelt raktáramat minden a szak-mába vágó cikkekkel, ugymint: ohifon, shirting, crois, vitorlavászok, kanavász, Italia-cloth simán és csikozva minden színben, Ferdinand-cloth, Alapin, fél és egész selyem-bőlleket, lustre, kabál- és vászon-keimeket a legújabb mintákban, minden színű pamut és selyembársonyokat, szaru-kötő- és patent-gombokat a legújabb modorban, varró- és gépselyem, Marschall- és orsó-czernát, a legolcsóbb eredeti gyári árakon ajánlani.

BUDAPEST, hatvány-utca, ferencziek bazárja. Megrendelések utánvét mellett pontosan teljesítetnek.

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapest (egyetem-utca 4-ik szám) megjelentek és minden könyvtáránál kaphatók következő:

KATHOLIKUS IMAKÖNYVEK.

Table listing various Catholic prayer books with prices. Includes: ALBACH Sz. J. Ahítat órái, TÁRKÁNYI Béla. Ártatlanok öröme, TÁRKÁNYI Béla. Vezércsillag az údv. nyeresére, GYÖRFFY Iván. Kis mennyel manna, GYÖRFFY Iván. Mennyel manna, HUNGARI A. Isten temploma, TÁRKÁNYI Béla. Új rózsákort, TÁRKÁNYI Béla. Új rózsákort, TÁRKÁNYI Béla. Új rózsákort, TÁRKÁNYI Béla. Új rózsákort.

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapest (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvtáránál kapható:

MAGYARORSZÁG TÖRTÉNELME.

Horváth Mihály. Az új dolgozat második, bővített kiadása. 1-13 füzet. — Ára egy-egy füzetnek füze 1 frt.

Horváth Mihály „Magyarország történelme” című nagy munkája — melynek második bővített kiadása 1871-től 1874-ig nyolcz nagy kötetben megjelent — nem szorul ajánlatásokra vagy dícséretre. Altalános en el van ismerve, hogy a magyar nemzet szép történetét senki sem ecsetelte még oly híven, tárgyilagosan, oly széleskörű szakjártással és oly művészi érzéssel előadással, mint veterán tudósunk. Epen ezért, házákn ezen legterjedelmesebb történetírásnak, egy mívelt magyar ember házából sem szabadna hiányzani. Azonban a nyolcz kötetes nagy műnek az ára 30 forint, s eddigéle a munka csak együttesen, egészében volt megszereshető. Sok mívelt magyar embernek kellett nélkülözni könyvtárából irodalmunk e drága győgyét, mert tudvalevő tény, hogy számos képzett egyén van, a ki bármily irodalmi műtér sem képes egyszerre 30 forintot kiadni. E körülményt tekintve véve, határoztuk el, hogy minél több történetkedvelő számára megszereshetővé tegyük nagy történet-írónk e legnagyobb alkotását. A fentemlített kiadás nyolcz kötetet emellegy felosztottuk 30 füzetre, melyekből havonként két két füzet fog kiadni. E füzetek egyenként megszereshetők. Egy-egy 10 ívre terjedő füzet ára 1 frt. A részletekért való megszerésnek ezzel tág tere nyílik, s ezentúl csekélyebb megerő-tetéssel juthat bárki is a becses mű birtokába.

A HAZA BÖLCSE. EMLÉKKÖNYV. Szerkesztette ÁLDOR IMRE. Ára füze 1 frt 60 kr.

Braun Móricz lábbeli-gyárában Budapest, nagy-út bazár 44-ik sz. alatt kaphatók jól és olcsón: Regatta féltopán chagrín vagy oberlaing, lakórral. 2.20. Női fűtés topán bőrből lakórral dupla talppal. 2.60. Női csizgos topán erős bőr vagy fin bőrből sebezett dupla talppal magas sarokkal lakórral. 2.80. Uri féltopán finom chagrín-ből lakórral. 3.20. Uri topán erős vizeske bőr vagy finom chagrín-bőrből erős dupla talp. 3.50. Jó erős magyar-csimák finom vizeske vagy vastagbőrű három soros talppal. 3.50. Fiu topán erős bőrből dupla talppal. 2.40. Leány topán erős bőr vagy finom bőrből dupla talppal lakórral. 2. Gyermek topán minden lábbel. 50 kr. 1.80. Vidéki megrendelések az ár bekkidése-vagy postautalvánék pontosan csaküldetnek. 4397.

Szebő és olcsóbb mint bárhol! 2 1/2 forint egy valódi hajsonat egészséges haffon-berhajból, 80 centi-méter hosszú tömött, betét nélkül, Szebők 3 frt, 3 1/2 frt, 4 egész 5 frt a legpompásabbak.

LÖWENBEIN J. első és legnagyobb hajsonat és chignon-gyárában, Budapest, kismező-utca 30. sz. I. emel. (a teravárosi templom közelében). Vidéki megrendelések pontos és lelkiismeretesen, utánvét mellett, bekküldött hajsonat mintá szerint. 4193.

